Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטס ערשיינט
דריימאל וואכענטליך
פונקטלי, מיטוואך אונד שניטאג
אויף פאלגענדע
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולדן — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולדן — קר. ע. וו.
פיערטעלייהריג 2 גולדן 50 קר. ע. וו.
פיר אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולדן — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולדן 50 קר. ע. וו.
פיערטעלייהריג 2 גולדן 75 קר. ע. וו.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
אבאנירען
אונד דער אדמינסטראציאנס-בעדיינונג מיט דעם עסטאנדע דעם לעזסען בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וואיטצנער בולווער נומ. 29
וואהין מאן אויך דיא אדמינסטראציאנס-אנגעלעגענהייטען צו זענדען בעליעבט.

Nr. 107, פינפצעהנטער יאהרגאנג. פעסט, מיטטוואך ג אלול ה.תרמ"ג. Pest, den 5. September 1883.

דיא אנטי-סעמיטישע רעוואלטציאן.

לייעדער איזט דיעזע איפשרונג נאך איממער דער שטענדיג טיעפל אינזערעס ערסטען אדרעלס. דיא רוהיג-שטארקענדען וואלען לייעדער זיין ענדע נעדעמען; דייס פרוערונג אונד בראוטשבארטיג איינזעהיזס; פערזאיהנונגען, מאהנונג אונד פערהאפטונג פאן רעיאלציאנערען אנדערעיזס זונד נאך איממער אן דער טאגעס-ארדנונג, צוי שמאך דעס 19-טען יאהרהונדערטס אונד צוי שנעלל אנגאנג. דיא פיערטאג פאן זאנגטאג, דעם 2-טען סעפטעמבער, פיערטע דאס געזונדעל מיט פיעל-ברענדען אונד יודענפלינדערונגען. — טראטען דער 1000 מאנן מיליטער, וואס דאס זאלאר קאמיטאט בעזוכטעט איזט, אונד טראטען דעם דאזעלבסטען פערקונדעטען שטאנדרעכטעס הייערט דיא רעיאליזאן נאך איממער פאר.

אן טאפאלצא (זאלאער קאמיטאט) אונד אן סיגעטיאר (שאמאריער קאמיטאט) דאס עס זאגטאג צו זעהר ערנסטען קראיאללען.

אבער דיא איסטרייטונגען אן טאפאלצא וויירד פאלגענדעס געשריעבען: זאמסטאג, נאכמיטטאג איזט בייס יידישען קיפפאנגע אלגעמאנדער וואלד איס אנבעקאנגטען אזוזאגען פיעל איזטגעבראכען, אונד דא הייעדאס געזונדעל וואר געזאהלט: דיא יודען דעסטען דאס פיעל געלעגט, אזס דיא אלטשאפס אין בראנד צו שטעקען. צום לאשען דעס בראנדעס האט איין דער קיפפאנגע דורך פאללאך (אין אנפיריונגסדער דעס אלעקאנדער זאלד) אונד ווערענד דעס אלטיזענס בייס לאשען, וואר אזהס איינע פיסטאלע אזס דער טאטע געפאללען, איינער פאס געזונדעל. דאס דיא פיסטאלע איין אינד הייעדאס: „פאללאך וואללטע אזס דיא בריסטען שיעסען!“ — אן פאלגע דעסען שטרייבט זיך דאס געזונדעל אזס פאללאך, דער גיר מיט מיהל עגטקאמען קאנגטע, דיא בערא-דע וואללטע גין דען פאללאך אן זיכערהייט בריגגען, אבער דאס געזונדעל הייעס עס גיכט צו אונד וואללטע דען יודען דיראאיס צערייסען, אונד עס איזט גיר דען אפפיציערען בעמערקונגען דעס קאטהאליזשען גיסטליכען אונד זיינס פאפאלאנגס צו דאנקען, דאס פאללאך גיכט געטאדטעט וואירדע, דאס געזונדעל שטרייבט זיך גין דען הייפפ-פלאטזען אונד וואזס דיא פענסטער דער דארט וואר-גענדען קיפפלטיר אזס. — דער שטאדטריכטער אונד דער נאטער דיעפען שנעלל אזס פערזאממלונג דער שטאדט-רעפיזיונטאגען אזס, אזס אין וועלכער בעזולאסען וואירדע, איינע בריגע-אבע צו אר-נאגיזען. —

איינע וויטערע דעפעשע אזס טאפאלצא מעל-דעט: טראטען דעס שטאטאריאזס אונד טראטען דער אנזיעזעהיס פאן מיליטער אזס עס זאגטאג נאכט אן טאפאלצא צו. איינעס אזגען קראיאללע גערעממען. דאס געזונדעל ראטטעטע זיך מאסטע-האפט צוזאמممען אונד צערטרוممערטע פענסטער אונד טהירען דער יידישען וואהנונגען אונד נעוואל-בע. דאס געזונדעל דרונגטע זיך אזך געגען דאס מיליטער אזס, לייסטעטע דעמזעלבען שטארקען וויידערשטאנד; דאס מיליטער מוסטע גין פאן דער יאפפע געבריך מאכען. דאס דיא מעהרערע פער-וואונדעטע אונד פערדאפטעטע וואירען, אזבעראלל גענטשטעהען בראנדשטיפטונגען, אזס נאהמען דאר-פע טשאטאר זונד אין דער פערפלאסטענען נאכט מעהרערע יודענהייזער אבגעבראנגט. — אן גראנ-ליאנישא נאכט עס מאגטאג פריה פיעל אין איינעס

דייזע, דיא אזך יודע אזך מאגאזען בעזוכטעט. דאס מיליטער וואר וואפאר צוי שטעללע, אזס איינען אזפלייס צו פערהיטען.

אזס סיגעטיאר וויירד פאס 3-טען דיעזעס פאללגענדעס געשריעבען: דיא שטיממונג וואר בייא אזגס אן פאללגע דער אבעראזס גראסען העטצע. דיא דער אגט-סעמיטען בעריטס זייט אכט טאגען איינע ווידער גערייצטע, זיא בעזוכטעט צוי דעס מיטדעסטען אגראסכעס, איינעס פענגעס, אזס דיעזע העטצעריען אזך דיא העללען פלאממען איינער דע-ריאליזאן אזמטי-וואנדעלן, זאגגטאג, דאס דאס מאן דיעזע אגגען טאג, דאס עס הייטע דאזגעדרונגען וויירדע, דיא אגגזעהענסטען יודען וויינדעטען זיך אן פאר-אדנונג דעסען, וואס דא קאממען וויירד, אן דען שטאדטריכטער אונד אן דען יונגע-געשפאן דעס קאמיטאטעס, אזס מיליטעריטשע הילפע בייטעטע. אבער דאס מיליטער טראף גיכט אזך. דיעזע גאלע, גענוגטיג בעזוכטעט דאס געזונדעל. גענגען 10 אזהר נאכטס ראטטעטע זיך אן דער דייפפ-נאכטס אזגע 500-ראפפיג מענגע צוזאממען, דיא אזגטער שרייע-לרגעס געהיל אונד געשריא דיא פענסטער דער יודען מיט שטיגגען בעזוכרט. הערייס וואירען 8 בזן 10 געוואלטע עראבראכטען, געפאללגערט, אונד וואס גיכט וועגצושלעפפען וואר, דאס וואירדע צער-שטארט. דיא יידישען קיפפלטע בוכלער, מיטטעע עראריפפלט אונד נאך אנדערע ערלייטטערונגען נאכען, דער שטאדטריכטער ראנגטע מיט דען יונ-גגען אנזיזיזען דיא דייבער גיכט צוזיקדרעגגען, גיר אזס עד דען אנזיזיזען דען בעפעהל עדטהייל-טע, אן דאס געזונדעל הינגעריעסען, וואירד 2 געטאדטעט אונד 2 פערוואונדעט וואירדען — לייעד דאס געזונדעל אזטאגגאנדער, אזס זיך אבער שפע-טער אן אזגעס אנדערען אדטע וויירדע צו וואס-מאלן, אונד זא הייעדאס דענן דיא פלינדערונג בזן 3 אזהר מארגענס. אן דער פלינדערונג בעטהיילי-טען זיך מיטטענס אדבטער אונד דאנזיהרקער. דיא אן סיגעטיאר וואדגעגען באסגאמען פער-הייעלטען זיך הוזזו. טראטעדעס זיא עבענפאללס גענגען דיא יודען געדעטטע וואירדען, וואללטען זיא דען יודען דענגאר גיכטס צו לייד טהון. — אזך דיא וואדגונג אזגעס בריסטען האבען דייעזע פליג-דעיער צערשטארט אונד אזפגעריבען. זיא צאגגען וואראגן אזך גענגען דיא שפאאר-קאססא, אזס דייעזע צו פלינדערן דאך וואדען אן אזך דיא צוריקגע-דרעגגנס. — אזגע וויטערע דעפעשע פאן סיגעטיאר 3. סעפטעמבער מעלדעט: אזן דער דאנדלונג דעס מיליטעלס עדרעגפעלד וואירדע דאס גאנצע לאגער אן געשיריר. אזגר גראנ-וואראן פערגיבסטען. פאן דען פערוואונדעטען פלינדערען אזזט אזגער בע-דריסט געשטארבען. עס אזזט גין מיליטער אזן גע-גענדער שטערקע אזן סיגעטיאר אזגגעראפפען; עס וואירדען מעהרערע פערהאפטונגען פארגענאמ-מען אונד דיא יודען אזזט בעריטס וויעדער הער-געשטעללט.

אזס קאשעש (שאמאריער קאמיטאט) וויירד פאס 3-טען סעפטעמבער פאללגענדעס בעריכטעט: זאגגטאג נאכטס נאך עס אזך דער אגט-סעמיטישע אנזיזיזען, אזן שפעטער נאכט-שטערד קאמען מעה-רערע 100 בייערן אזס דער אזמגעגענד הערבייג-שטראסס, צאגגען נאך דער וואהנונג דעס געזונדע-גען דייבסטאגס-דעפטיריטען שטעפאן מיקלויש דער הער אבגיראלל געאכטעט אזזט, וועלכען אזזן אזס דעס שלאפפ אונד פראגגטען אזזן: אב עס שאן אן דער צייט דיא, מיט דען יודען אבגערעכגען אונד אבער דיא הערגיפאללען? — שטעפאן מיקלויש

דאס אן יודע נאכט-קליידערן הערייס אונד ער-מאהנטע דאס פאללק, פאן זייגעס אונזגגגען, גע-פערליכען פארגעהען אבצושטעהען, אונדעס ער עס אבער דיא שיעדען פאללגען דער אזסטיי-טונגען בעלערדטע, דייעזע אינגרעגלבע דעגע דעס שטעפאן מיקלויש פערפעהלט אזך אזדע זוד-קונג גיכט, דענן דיא מיטטען דער בוירען גגגען נאך דייזע אזגר גיר אזגגע מאכטען זזך דארן, דיא יודענהייזער צו שטירמען. דאך דאס באלד דער ארטסריכטער מיט דעס נאטער, אונד דאס געזונדעל מיטטע זיך בלאס מיט דעס פענסטער-אזשלאגען בעגגגען. הייטע פריה דאס דער שטוהלריכטער מיט פאנדורען הייער אן אונד נאדם מעהרערע פער-האפטגגען פאר.

אן גראנ-לאנישא זונד דיא קאטהאליישען גיסטליכען פארטיערגענד בעמיהט, דיא יודען אן שטיין צו נעהמען, אונד דיא אגט-סעמיטישען אזס-שטיגגען צו פערהינדערן, זיא פערגעגען פארט-וועהרענד דעס פאללק, אן דעס אבשיליכען פארהאבען אבצוהאלטען אונד מיט דען יידישען בירגערן אן פרייערן אונד פרייד שאפפ צו לעבען.

דער אבגיראנגעס דעס בארגגער קאמיטא-טעס, גיקאריס פאן פערגעגל, דאס דען וויעגע-גגעשפאן אונד דען בירגערמייסטער פאן פיגפקרבען הונגטסדיר דער אגט-סעמיטישען דעטצערייען אן דער אגטשלאגטע אזס-פאדערגגגען אלל אזגע לייטע אונד פעראיגע, וועלכע דעס אגט-סעמיטיסמוס פערדעבטע, זיגה שטרעגגע בעאבאכטען צו לאסגען אונד עדגיר צוי שטאדטע, דער הוזע מיט שטרעגגע הונגאנזוראלטען.

דער בירגערמייסטער פאן שטיגאמאנגער דאס אזגען אזפרייס אן דיא בירגערשאפט עדלאס-סען, אן זיעלבגגס ער דייזעלבע אזס אגטעדעסס דער עדרע דער שטאדט עדמאהנטע, זזך אונד אזדע קדדער פאן עדדער צוזאממענדאטטונג פערגע צו דארטען, אזגעס ער זיא אזיך דיא שוזע. דען פאללגען דער הוזע-שטארגגען אזפמערקזאם מאכטע, ער צוגדטע דיא געזעטצעס-פארגאנגען, נאך זיעלבגגן דיא אזפרעגגנג גגגען אגגעלע דאסגגגן, נאצזאגאלזעטען אונד מאגפגגגאגגען דיא אזיך שטרעגגגטע בעשטראפט וויירד. דער אזפרוך שלעגגט מיט דען ווארטען: דיא בירגער-שאפט פאן שטיגאמאנגער גגדאטע אגמער צו דען עדסטען אונד בעסטען אגהעגגגדען דער פרי-הייט, גלייכהייט אונד בדודערלבקייט, דאללטען וויר אגגס דאדער פערן פאן עדגס שרייטטע, וועלכער דיא עדדע אגזגעגגע שטאדט שטעגדען מאגגטע.

אן צעגלער הערדשט נאסע אזפרעגגגג אגטעדר דעס גגגגגן דיא יודען אזפגעדעטצטען פאללקע, זא דאס מאן אגגגעס אזסבריכט דער קדא-וואללע מיט באגגגן עגגטגגגגעדט. דער וויעגע-גגגגגגגן פאללוואר דאס זזך נאך עגגלדר בעגגבען, אגס פיר אללע פעללע אגשטאלטען צוי פערדטטגגגגגג

נאכטראג.

אים מאפאלצא ווערד פאם 2-טען סעפטעמבער פאלגענדעס טעלעגראפירט: לידער איזט אויך טאפאלצא פאן דען אנט-סעמטשען קראוואללען ניכט פערשאנט געבליבען. געפטערן מיטטאגס בראך דער פייער אויס, וועלכע געלעגענהייט דאס געזינדעל בענוצטטע, אים אייגנע פעגסטער איינצו-ווערפען אונד אויך נראפערע קראוואללע הערפיי-צובעשוואערען. דורך דאס שטרעבענע איינשרייטען דער בעהערדען אונד דעס גיסטלכען געלאנג עס, דא רוהע ווידער הערצישטעללען. עס וואורדע דער איינע בירגערוואכע ארנאנזירט. אינדעסען וואורדען טראפען דער בירגער-וואכע אין דען קלי-נערען נאפסען אללע פענסטער דער יידישען וואה-נונגען איינגעשלאגען.

אים שעמניטץ ווערד פאם 1-טען סעפטעמבער פאלגענדעס געשריעבען: אויך אונזערע שטאדט איזט פאם טרייבען דער אנט-סעמטשען גיכט אונ-פערשאנט געבליבען. צוויי א הייזונג אנט-סעמטשען בעשטעללטען אים איינעם נאהע געלעגענען דאר-פע דא בייערן הייערער. דא בייערן זיך אויך מיט אהרעם ריכטער אונד איינעם הילפס-נאטער אים מטטערנאכט איינגעטראפען; דא הייזונגן אנט-סעמטשן ערוואר-טעטען זיא אין איינעם בריסטליכען ווערטהסהויזע, וואורוף 200 בייערן אויסריקטען אונד אללע יודען-פענסטער איינשלוגען. אינזער בראווער אונד טאפפערער שטאדטהייפטמאן אבער דראנג מיט זיינען הייזוקען אונטער לעבענסגעפאהר אונ-טער דאס געזינדעל אין, פערהאפטעט דען דאר-פ-נאטער, וועלכער דער רעדעלספירהרר וואר, וואיים דאס געזינדעל איינאנדער ליעף. עס וואורדע דאנן איינע בירגער-וואכע ארנאנזירט.

אויך אין נירעדהאזא הויערט דא יודענ-העטצע פאר. בינאהע יעדע נאכט ווערדען דיא פענסטער דער יידישען וואהנונגען איינגעשלאגען. אבערגעשאפן גרעפעל פערשטענדיגט נון דען נור-עריהאזער בירגערמייסטער קראסנא, דאס ער ווע-דער פעל מילטער אין נירעדהאזא איינריכטען לאס-סען וועדדע, ווענן דיא רוהע ניכט באלד הערגע-שטעללט ווירד. — דער בירגערמייסטער ליעס נון 30 נירעדהאזער בירגער צו איינעם קאנפערענץ איינבערופען, אין וועלכער בעשלאסען וואורדע, איינע בירגער-וואכע צו ארנאנזירען, וועלכע וועלכער דיא אנרוהיגען פערהינדערן זאלל.

פערלאזונג.

1) דער קרעדיט-לאזע.

בייא דער אם 1. סעפטעמבער פאר-אנאמטענן צייכונג דיעזער לאזע וואורדען פאלגענדע סעריען געצאגען: אי צ 79 386 403 495 511 587 597 911 1344 1553 1645 2096 2715 2760 2823 3188 3293 3639. פאן דיעזען פעל דער הייפטטרעففער מיט 150000 גולד אייף ס' 403 נו' 5, דער 2-טע מיט 30000 גולד אייף ס' 1553 נו' 48 — אונד דער 3-טע טרעففער מיט 15000 גולדען אייף ס' 386 נו' 48, פערנער געוואנגען: יע 5000 גולד. ס' 403 נו' 54 אונד נו' 95; יע 2000 גולד' ס' 403 נו' 20, ס' 2710 נו' 61; יע 1500 גול' ס' 123 נו' 87, ס' 403 נו' 98; יע 1000 גולד' ס' 1265 נו' 25, ס' 1553 נו' 79, ס' 2096 נו' 59, ס' 3188 נו' 62; יע יע 400 גו, ס' 79 נו' 6, 91, ס' 123 נו' 19, ס' 386 נו' 64, 81, ס' 403 נו' 15, ס' 495 נו' 62, 67, ס' 507 נו' 15, ס' 587 נו' 40, 95, ס' 911 נו' 1 2 49 64, ס' 1265 נו' 94, ס' 1553 נו' 45, ס' 1645 נו' 22 49, ס' 2096 נו' 2 29, ס' 2710 נו' 46 56, ס' 2760 נו' 29 70, ס' 3823 נו' 1 39 44 72 86, ס' 3188 נו' 98, ס, 3 2: נו' 57 61 70 100 אונד ס' 3639 נו' 47,

אויף אללען איכרינגען פעלאטען סעריען פאללט דער ערינגסט געווינן פאן יע 200 גולד.

2) דער 1864-ער-לאזע.

בייא דער אם 1. סעפט. 1883 פאר-אנאמטענן צייכונג דיעזער לאזע וואורדען פאלגענדע סעריען געצאגען: 118 324 336 431 1338 2008 2075 2216 2267 2472 2655 3338 3506 3687. פאן דיעזען פעל דער הייפטטרעففער מיט 200000 גולדען אייף ס' 1338 נו' 60; דער 2-טע טרעففער מיט 20000 גולד' אייף ס' 2655 נו' 61, דער 3-טע טרעففער מיט 15000 גולדען אייף ס' 1338 נו' 17 — אונד דער 4-טע טרעففער מיט 10000 גולד' אייף ס' 431 נו' 1; פערנער געוואנגען: יע 5000 גולד' ס' 336 נו' 4 אונד ס' 3586 נו' 45; יע 2000 גולד' ס' 118 נו' 7, ס' 2160 נו' 84 אונד ס' 3687 נו' 37; יע 1000 גולד' ס' 118 נו' 87, ס' 2008 נו' 97, ס' 2075 נו' 90, ס' 2267 נו' 1, ס' 2472 נו' 59 אונד ס' 3338 נו' 70.

3) דער עסטערריכישען ראטע-קרייץ-לאזע.

בייא דער אם 1-טען סעפט. פאר-אנאמטענן צייכונג פעל דער הייפטטרעففער מיט 100000 גולד' אייף ס' 11999 נו' 7; אונד דער 2-טע טרעففער מיט 10000 גולדען אייף ס' 11230 נו' 21.

נעשעפטסבעריכט.

פעסטער-פריזע.

קאָרן (נייא) 7.20 7.70 גולד.

גערסטע, פיסטער-וואאר 7.15—7.60 גול. בעסערע וואאר 8.25—9. גולד.

קוקורוץ 6.60—6.70 גולד.

האפער (נייא) 6.30—6.85 גולד.

רעפס פער איינסט-סעפטעמבער 1883 צו 14.75 —15. גולד.

מעהלפריזע (פער 100 קילאגראמם וואמטט אלץ, פייא אב פעסט): נו' 0: 20 גולד. 20 קר. נומ' 1: 19 גולד. 60 קר, נו' 2: 19 גול. — קר' נו' 3: 18 גולד' 40 קר. נו' 4: 17 גולד' 40 קר. נו' 5: 16 גולד' 20 קר. נו' 6: 15 גולד. — קר. נו' 7: 14 גולד' — קר. נו' 8: 13 גולד' — קר. נו' 8½: 12 גולד. 80 קר. נו' 8¾: 9 גולד' 30 קר. פיינע קליע 4.50 גולד. גראבע קליע 4.20 גולד.

הילזע: פריכטע: עיכסען אונגאריש 9.50 —12. לוזען 10—5 גול. פייאלען גראס ווייסע 11.—11.50 גול. ווייזענגל-גראנען 12—12.50 גול. גראע הירזע 7.25 גול. הירזע בריין 12.—13 גול. מאהן גרויזע —28 גולד. בלויער 32 גולד.— קומעטל 26—28 גולד. (אללעס פער 100 קילאָ)

קארטאפעלן צו 2.50—2.40 גולד.

שפירטוס. גייץ פעטראָדע, אים קליינען 34.75. אים גראסען 31.25 גולד. אלטע מעטהאָדע 36.50—36.75 גול. פער 100 ליטער פערצעגט.

צוועטשקען: באסנישע פער אקטאבער אין זאק צו 18.20, — פער נאוויעמבער 17.65 גולד.

צוועטשקע גמום (לעקווארי) 17.50 גול.

צוקער, אפאזיואדע 44.50—45.50 גולד. מעליסע —43.—44. גולד. ווירפעל-צוקער 47.—47.50 גולד.

גיססע 14—15 גולד.

האָגיינצו 31.50 גולד.

וואכס ראָזעניער צו 138 139 גולד.

וויינשטיין 54—67 גול. יע נאך קוואליטעט.

קנאָפפערן, אונגאריש פריימא 17.50—18 גולד.

קלעזאמען אונגאריש 55—56 גולד.

רטהקלעע 60 גולד.

ריבאל צו 44.50 גולד. פער מעטרע.

רעפקוכען 5-6 גולד.

אונשליט (הלב) 50.50—51.50 גולד.

פעטראלעאום 24.50—24.75 גולד.

הייטע פער 100 קילאָ, טראָקענע אונגאריש אכסען-הייטע — קילאָ צו 110—112 גולד.— דעטאָ קוה-הייטע — קילאָ 108—110 גולדען פער פאאר. — אסטרייטש — — גולדען. —

שאאפוואלל אין פאָרעער וואכע וואר דאס געשעפט שוואך, עס וואורדען 500 מטרע' פערקויפט. אי' צ' נראבע אונד בעסערע צוגאבע 50—60 גול. נעכזיכט. צווייטיגען ווינטער-וואללע 78—79 גולד. אנד איינטיר 55—56 גולד. אנד-איינטיר 56—58 גולד. (אללעס פער 58 קילאָ)

ווייצען-פריזע.

ווייצען, פעקויפט וואורדען 25000 מעטע-צ-פרייזע: אונגאריש-ווייצען 77—82-קילאָ 10.80—11.60 גול' פער מעטערצענט.

קאָרן, אונגאריש 69—72-קילאָ —8.—8.25 גולד' פער מטרע'.

גערסטע סלאוואנישע 60—64-קילאָ 9.25—10.75 גולדען.

האפער אונגאריש 6.90—7.10 גולדען פער מעטער-צענטנער.

ווייצענמעהל נו' 0: 20.75—21.50 גולד. נו' 1: 20.25—21. גולד. — נומ' 2: 18.25—19. גולדען. — נו' 3: 17.25—18. גול' אללעס פער מטרצטר.

קאָרנמעהל נו' 1: 14.50—15.75 גולד. נו' 2: 12.50—13.75 גולד' פער מטרצטר.

שפיריטוס. 35.—35.25 גולדען פער 1000 מעטר-פערצענט.

ריבאל 42.50—43. גולדען פער 100 קילאָ.

וואטטא-צייכונג פאם 1. סעפטעמבער 1883.

בודאפעסט	73	26	15	6	77
לינץ	.	.	53	9	41	14
טריעסט	35	74	5	48	58

פערא נטווארטלעכער רעדאקטער: מאר בריס הייס.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

ווייצען (נייע)	פער קוואלטעטס פר. הקטאָליטער	קוואלטעטס פר. הקטאָליטער	פרוכט	פער 100 קילאגראמם
נאדד-אונגאריש	75	—	קאָרן	7.80—7.50
"	76	70	רוגסטע מאלץ	
"	77	62	" פיסטער	7.75—7.50
"	78	62	האפער	6.85—6.65
"	79	40	קוקורוץ מאנאסער	6.75—6.65
"	80	75	אדרעטע	6.65 6.60
"	81	73	הייזע	7 — 7.25
סעפטער-באדען	75	—		
"	76			
"	77			
"	78			
"	79			
"	80			
"	81			
טהייס	75			
"	76			
"	77			
"	78			
"	79			
"	80			
"	81			
ווייסענבורגער	76			
"	77			
"	78			
"	79			
"	80			
"	81			

ווייצען	פער הקטאָליטער		
קוקורוץ	"		
גערסטע	"		
האפער	"		
"	"		
רעפס	"		

		10.23
		—.—
		—.—
		—.—
		6.60
		—.—
		—.—

			קר.	גל.
זאק-מעהל	נומער	0	20	20
	"	1	19	60
	"	2	—	19
	"	3	18	40
	"	4	17	40
	"	5	16	20
	"	6	—	15
	"	7	—	14
	"	8	—	13
	"	8½		12 80

דער זאק צו 100 קילאגראמם		
פייא באהן		

שפיריטוס: אלטע מעטהאדע פרומעלץ		35 50
" נייע " קאראפעל		33 75

קורז-טאבעללע פאם 1. סעפטעמבער.

געלד-קורז	קר.	גל.
וילנער-אסיגנ.	—	100
הולאנדיש	5	64
עסטרייך-אונגארישע 8 גולדען נאטי.		
שיין (20 פראנקע)	9	49
נאפאלעאנס'ר	9	40
דייטשע רייכסבאנקנאטען	58	45
20 מארק-שטיק	11	70
פאפיר-רובעל	1	17

לאזע.		
1854-קר 4-פרעצענטיגע שפאנאפס-לאזע	—	120
1860-קר " נאמצע	—	133
רעטטע " האלבע	—	139
1864-קר לאזע צו 100 גולדען	—	169
" " 50	—	169
האמבורגער	—	37
פרעקענלאזע	—	24
קרעדיט-לאזע	—	171
קלאר-לאזע צו 40 גולדען	—	38
ראדענהאפפס-פאראנ-לאזע.	—	107
אינזברוקער לאזע	—	21
פאלפערינס דער אונגארישען באנק צו 10 גולדען	—	17
קראקויער לאזע " 20 "	—	18
אלגער לאזע " 40 "	—	38
סאלם לאזע " 40 "	—	38
רוטלאפס לאזע " 10 "	—	20
סאלם לאזע " 10 "	—	51
וואלדשטיינער לאזע " 20 "	—	22
סט.-גענעזיס לאזע " 40 "	—	46

מאאגדעבורגער לאזע צו 2 גולד.	—	22
מיינינגער " 100 "	—	126
רעטטע " 5 "	—	6
וואלדשטיינער לאזע " 2 "	—	27
וינדישגרעץ " 20 "	—	39
אונגארישע-ליזע עו-לאזע צו 100 גולד.	113	50
מהרישפאל-לאזע	—	110
וולענשטיין.	—	123

וערטה-פאפיערע		
אונגארישע גאלדרענטע 6%	119	50
רעטטע " צו 4%	88	25
אונגארישע פאפיער-רענטע	80	6
אונגארישע גרונדענטלאסונגען	—	99
פעסטער באנאפיר	75	6
דונענבערגישע	—	99
נאר-ציש	—	99
בוקאוינא	—	98
אונגארישע אייזענבאהן-אלקטען	—	189
וויינעערקעפס-אלקטען-באהנען-אלקטען	97	50
פאנדריעס דער אונגארישען באנק		
קרעדיט צו 5% אין-האלב פרעצענט	—	101
דער אונגארישען וויסאלקרעדיט באנק צו		
פרעצענט	101	75
דער אונגארישען אללגעמיינען באנק		
קרעדיט-אנשטאלט צו 5½ פרעצענט	98	50
דער אסט-באהן	—	98
" נאר-אסט-באהן	156	25

Budapest, 1883. — Druck, .v M. Burian Waitznerboulevard.

Eigenthümer und verantwortlicher Redakteur: M. REIS.

הייסטראגע: ווא לאנגע ווירד נון אין קראאצען דיעזער איסנאהמסצושטאנד דויערן? דיא דארטיגע, אינגארן-פיינדליכען קראאטען ווערדען זיך וואהל אינטער דער מיליטער-מאכט רוהיג פערהאלטען מיסען, ווערדען אבער קיינעסוועגס צו אינגארן-פיינדען בעמערקט ווערדען, גלראדע דורך דעזען איסנאהמסצושטאנד קאנגען דיא קראאטען נאך ערבייטטערטער גגען אינגארן ווערדען, אונד דער אינגארן-האס ווירד דאנן נור גערינגער-האלטען, ניכט אבער געטילגט אונד ניכט אין לעבען צו דען אינגארן פערוואנדעלט.

אין דער טהאט האבען דיא קראאטען עבען אין דען לעטצטען טאגען זעהר פיעל זיך צו שולדען קאמען לאסען. זיא האבען זיך מיט דעם שולדיג-מעכטיגען ניכט מעהר בעגנוגט, אין מערדערישען קראאטשען דאפערן ווארדע פיעלמעהר דאס שטאנדבילד דעם רااننس שטעפאן איס דער קרוכע גערישסען אונד פערשטممעלט. — נון דאך מאן ניכט פערגעסען, דאס דיא בעפאלקערונג עגער דאפער הערוהרט עגגען אינגארישען ראנד בעליידיגט האט, דער איינגעטרלך קראאצען מיט אינגארן פערארגיגט האטטע, הייסט עס דאך אלגעמיין דאס קראאצען צום עגגעגטע דער סעגנס-שטעפאנס-ראנד, דאס הייסט צו אינגארן, גערארן, נון פערגייסען זיך אבער דיא קראאטען זאגאר אן דעם בולדע דעזעס, פאן דען אינגארן אדס הוילן גע-פיערטען ראנגס אונד בעשטיפפען עס; דאס הייסט דאך זאפיעל: ווייר וואללען פאן אינגארן ניכטס מעהר וויסען; ווייר בריינגען אינדען הוילען ראנד שטעפאן ניכט מעהר! — אונד דאך מיס זיך בעראנגטליך איין דער ראנד אנלעסליך דער קראנגגיפיעלדכייט אין דען מאנטעל דעם הייליגען שטעפאן הוللען; אייגע בעריהרונג דעם ראנגס שטעפאן דארף אللא ניכט אننע הארטע צוכטיגונג בריינגען. דאס פארדערט ניכט מעהר אינגארן אللין, זאנדערן איין יונגע מאעסטעט דער ראנגס, דער אינגנטליך אللס נאכפאלגער דעם ראנגس שטעפאן איין דעם אינגارישען טراגאנג גللט!

אונדעסען מיסען מיר איין דיא גטע ווייטע דער קראאטען הערפאהרענען, טראטز דער הארטיגען אינפיהרונג אינדיך נאך קיינעס ווען אין דאאר גערוהמט. אס גגענטהיللך, דיא צו-טגגען פארדערן דיא קראאטיטע בעפאלקערונג איין יונגע אנטי-סעמיטישע אונגططיللך, יللכדאך זיך נאך קראאצען שللכען, אס גגען דיא ווען צו דעטצען, מיט שטארפיגللן דאפאן צו אننען, דיא דיא קראאטען מיט אינדען ווייטען בריינגللן אין בריידערللכער אינטראכט לעבען יللللן!

פערשיעדענע נייאנקייטען.

* (דאס פערשוואונדענע ווענדענע ווידענ-מעדכען.) אין נומער 98 האבען וויר מיטגעטהיللט, דאס דער אין ידישען מערכען פערשוואונדען, אונד דאס אין פרעדגער דער אנא-באפטיסטען. (ווייערטיפער-) סעקטע דאסזעלבע עגטפיהרט האבען זאللטע, אס עס צוי טיפע צו פערגאלאסען. מאן נאהם מיט דיעזעס פרעדיגער אין פאللגיللכעס פערהאר פאר, דער ערדאך אל-לעס אין אבערדע שטעللטע. דיא פאللגיא לעס נון דאס מערכען קורגעטרען, אונד דאסזעלבע וואנדע ווידרלך גגפונדען אונד צוואר אין דעם דארפע דאנאבען ביא ווען, גגפטערן ערשען דער פאטער ביא דער פאللגיא אונד ערוכטע אס אننע לגגיטמאצאנס-קארטע, אס נאך קאנאבע צו ווען, דא ער זיגע טאכטער פאן דארט אבהא-לען וואللע, דיא פאللגיא אנטע אס יערד. זיא בריכען נאך ניכט נאך קאנאבע צו ווען, דא אחדע טאכטער בעריטט אין דעם הייטיגען נאך ביא-פעסט זיך בעפערדען. — עס שטעللטע זיך גגמעדר הערוס, דאס דער ערשיינונג פרעדיגער נאנגן אנשللדיג ביא דער זאכע איזט. דאס מערכען איזט עכטן אللבפערדיקט אונד פערللעס דאס עللערדיגע הייס, אס אין דער יערד הערטיטיגער-מען צו קאנגען. אין אינשרייבען דער פאللגיא יאהרדע נון דאס מערכען פער שוס נאך הייטע גע-ביאכט.

* (אין קונד אין פערللוס גגראטהען.) אין טאראער יינדעللכע, נאמענס ר. נימאן, דאס דיעזער טאגע מיט זיעבען 8 אחדע אللטען טויב-שטומען קאנבען אין דיא הייפס-שטאדט אס דאסזעלבע אין דער איזראעליטען טויב-שטומען-אנשטאלט איפגרטמען צו לאסען, אللס אס 2-טען דיעזעס אס יידישען טעמפעל אס אנדאס דער גלייכען עגטבערען דער קראנ-פיגגעסען אין פיעللיכער נאטטעס-דיענסט אב-גגעהאלטען יאהרדע, גגגן איך נימאן מיט זיעבען זאהגע אין דען טעמפעל. בים פערלאסען דעם טעמפעלס הוللע נימאן זיך דער יאהר פעסט אס אמטע, דאך יאהר דאס גגערעגגע זא גראס, דאס דאס דער יגגגערסען יאהרדע. טראטז אللער מיהע האנגטע דער אאטער דאס דער ניכט מעהר איפפערען, ער עשטאטטעטע נאטירליך ביא דער פאللגיא דיא אגגעגע אבער דען פאللי. דאפפענט-ליך יאהרדע עס גגللגגען, דאס אינגלייכע דיעזע, דאס יאהרדע נור אין דען שטראאטען דער הייפסטאדט הערטאמפערען יאהרדע בארדיגע אספיגען צו מאכען. דאס הייטיגע פעסטער שיגאל בעריכטעט: הייטע עשטען אין אגגעגער ערגאבען אין הערד, גא-מגגס דען מיטגלייבס צו הייטע אונד אבר אבס: אין יאהרדע גגגען דיא אין בייספיעל גגגגען; אין יאהרדע אין אין דיא דארטיגע אינגארישען אין אין אין

דיא קראַאַטישע רעוואָלוציאָן.

אינזער טיפּא-מיניסטער־ראַט נון נישט אבראַנקען; עס האט זיינע זאַכע אין דער קראַאַטישען אנגעלעגענהייט אים ווייניער מיניסטער־ראַטהע דורכגעזעטצט. דיא אין קראַאַציען העראַבגעריסענען, איך מיט אינגאַרישער אייפערסוכט פערזעהענען וואַסענ-שלדער ווערדען נון דאַרט ווידער צוריק אנגעבראַכט, אונד געדט דאַס נישט ווילל, זאַ בריכט מאַן געוואַלט. ביים ערסטען מיניסטער-ראַטהע אין וויען וואַלטע מאַן דיעזע שטרייט-אנגעלעגענהייט ווענען דער וואַסענ-שלדער איך אייגע רוהיגע ווייזע אויסטראַגען: מאַן וואַלטע, דאַס דיא וואַסענשלדער, דורך דערען העראַבריסונג אונגאַרנס עדרע בעלעדיגט וואָרדע, צור הערשטעללונג דיעזער עדרע ווידער אין-דער פערזעהרען שטעללע אנגעבראַכט ווערדען — אונד דיא שטרייט-אנגעלעגענהייט זעלבער זאַלל-טע דאַנן אים אינגאַרישען ריכטאַגע איך קאַנ-שטיטוציאָנעללעס ווענע געשלוטטע ווערדען. דער ריכטאַג העטטע פעללליכט אינגעזעהען, דאַס דיא קראַאַטישע אינזורעקציאָנ געגען דיא שולדער מיט אינגאַרישער אייפערסוכט אייגע בעדעכטיגטע זייא העטטע דען קראַאַטען גאַנזגעגעבען, אונד העטטע דורך אינען געוועטצליכען בעשלוס דיא ענט-פערונג דער אינגאַרישען אייפערסוכט פאַן ווענען שולדען פעראַלאַסט. אבער פאַן ווענען רעוואָלו-ציאָנערען געזונדעל, דאַס זאַלכע געוואַלט-טהאַטען אויסגעאַכט, דורפטע זיך דיא אינגאַרישע רעגי-רונג נישט פאַרשריבען לאַסען, דעם געזונדעל מיט מאַן אינמאַל ציינען, דאַס עס איך אייגענע פיסט נישט אונטערגעהמען דאַרף.

אינגאַרן האט בין עטצט אללעס מאַגליכע אנגעזינדעט, אים מיט קראַאַציען אין פערבינדונג צו לעבען, אונד דאַס דיעזעס דעם לעבען פערזערגען ווענען פעללעס נאַכגעגעבען, אים זאַ אייפאַללענדער איזט עס, דאַס דער בוכהעריגע באַנוס, גראַף פעאַטשעוויטש, וועלכען מאַן בזיהער פיר אייגען פריינד דער אינגאַרן געראַלטען אונד דעם מאַן איך דעסהאַלב צו פיעל שמייכעלטע, פלאַטצלך אין דיעזער קראַאַטישען אנגעלעגענהייט דער אינגאַרישען רעגירונג אייגען וואַלטען ווידער-ווענד לייסטעטע. ער וואַלטע אין דיא ווידער-אינבריינונג דער דעראַבגעריסענען וואַסענ-שלדער מיט אינגאַרישען אייפערסוכטען נישט אינ-וועלליגען, אונד אלס דעם דענגאַך אים מיניסטער-ראַטהע בעשלאַסען וואָרדע, דאַנכטע ער אב, דאַך נאַהם ער דאַס ריכטאַג דאַנשרייבען אין, אין וועלכעם ער אנגעוויעזען וואָרדע, פאַרלייגט בין צור ערענענונג אייגעס גיען באַנוס אין זייגעס אמטע צו פערבליבען אונד זעלבער דיא ווידער-אנברינגונג דער העראַבגעריסענען וואַסענ-שלד-דער מיט אינגאַרישער אייפערסוכט איך קאַנשטיטוציאָנעללעס ווענע דורכצופיהרען.

נאַכדעם גראַף פעאַטשעוויטש מיט דיעזעס ענט-געגענגענאַממענען אללערהאַכסטען האַנדשרייבען אין אגראַם איינגעטראַפען, איזט איהם דיא ערסטע איינגעאַללען, דאַס מאַן דיא ווידער-אַנברינגונג דער העראַבגעריסענען וואַסענ-שלדער אין קראַאַציען איך קאַנשטיטוציאָנעללעס, פערפאַסונגס-מעסיגעס ווענע נישט בעווערקשטעללען אונד מאַן דיעס נור מיט מיליטער-געוואַלט. געוויסערמאַסען דורך איינפיהרונג איינעס קריעגס. אדער בעראַנג-רונגס-צושטאַנדעס, דורכזעטצען קאָנענט. גראַף פעאַטשעוויטש האט אלזאָ דאַס קאָנגליכע שרייבען גאַנץ איסער אכט געלאַסען אונד פאַרדרעטע דיא וואַפאַרטיגע עגטלאַסונג איס זייגעס אמטס.

דיעזעס ערגרעגטע אינגעדייערעס איזט בין מיר טיפּא נאַכמאַלס איינע רייזע נאַך וויען אינ-טערעסאַנטע אונד איינעס גיען מיניסטער-ראַטהע אונטער פאַרזוכען דעס קאָנגס בייזאַמען - אונד אינטער זאַלבען פערהעלטנישסען מיסטע דיעזער דער בעשלוס געפאַסט ווערדען, איבער קראַאַציען איינען פאַרטלכען בעלאַגערונגס-צושטאַנד צו פערהענגען, וועגן אללע דיא ערשיינונגס דער אין קראַאַציען געשעענדען עדרע אינגאַרנס אין קאָנשטיטוציאָנעללעס ווענע דורך דיא קאָנשטיטוציאָנעללע צייטל-בעהאַרדע נישט דורכפיהרבאַר איזט — זאַ מיט מאַן פאַרליפיג דיא קאָנשטיטוציאָן בעזייטיגען אונד אינען איינאַהמס-צושטאַנד מיט מיליטער-געוואַלט שאַפען, וועגן דער קאָנשטיטוציאָנעללע באַנוס דיא רעוואָלוציאָן נישט אינטערדריקען קאָנ-נען, אונד ווענן זיך פאַרליפיג אין אונדערער באַנוס נישט טרעפען, דער אין קראַאַציען איך קאָנשטיטוציאָנעללעס ווענע ווייטער רעגירען קאָנענ זאַ מיט מאַן אינע מיליטעריש פעראַנלאַסטיגונג, אינען גע-נעראַל מיט דען גראַפען פאַללמאַכטען אלס קאָ-נינגליכען קאָממיסער נאַך קראַאַציען עגטזענדען, דער דאַרט מיט דער שטרענגסטען מיליטער-מאַכט רעגירט.—

דאַס דיעזער אינגאַרמסצושטאַנד אין קראַאַ-ציען געשאַפפען ווערדען מוסטע, דאַראַן טראָגען דיא רעוואָלוציאָנערען קראַאַטען זעלבער דיא שולד. דיא קאָנשטיטוציאָן צו בעזייטיגען, איזט קיינע זאַכע; עס געשיעהט עבען נור אין זאַלכען יעלטע-גען פעללען, וויא דיא קאָנשטיטוציאָן דורך דיא רע-וואָלוציאָן אונמאַגליך געמאַכט וווערד.

איינע וויעניער אמטליכע דעפעשע פאַם 3-טען סעפטעמבער מעלדעט: הייטע נאַכמיטטאַגס פאַנד פאַן 1 בין דאַלב 3 אוהר אינטער פאַרזיטצונג דער אמטע צו פערבליבען אונד זעלבער דיא ווייטער-אנברינגונג דער העראַבגעריסענען וואַסענ-שלד-דער מיט אינגאַרישער אייפערסוכט איך קאָנשטיטוציאָנעללעס ווענע דורכצופיהרען.

נאַכדעם גראַף פעאַטשעוויטש מיט דיעזעס ענט-געגענגענאַממענען אללערהאַכסטען האַנדשרייבען אין אגראַם איינגעטראַפען, איזט איהם דיא ערסטע איינגעאַללען, דאַס מאַן דיא ווייטער-אַנברינגונג דער העראַבגעריסענען וואַסענ-שלדער אין קראַאַציען איך קאָנשטיטוציאָנעללעס ווענע נור מיט מיליטער-געוואַלט אונד מאַן דיעס נור מיט מיליטער-געוואַלט, דאַס מאַן דיא ווייטער-אַנברינגונג דער העראַבגעריסענען וואַסענ-שלדער אין קראַאַציען איך קאָנשטיטוציאָנעללעס, פערפאַסונגס-מעסיגעס ווענע נישט בעווערקשטעללען אונד מאַן דיעס נור מיט מיליטער-געוואַלט, געוויסערמאַסען דורך איינפיהרונג איינעס קריעגס. אדער בעראַנג-רונגס-צושטאַנדעס, דורכזעטצען קאָנענט. גראַף פעאַטשעוויטש האט אלזאָ דאַס קאָנגליכע שרייבען גאַנץ איסער אכט געלאַסען אונד פאַרדרעטע דיא וואַפאַרטיגע עגטלאַסונג איס זייגעס אמטס.

דיעזעס ערגרעגטע אינגעדייערעס איזט בין מיר טיפּא נאַכמאַלס איינע רייזע נאַך וויען אינ-טערעסאַנטמען אונד איינעס גיען מיניסטער-ראַטהע אונטער פאַרזוכען דעס קאָנגס בייזאַמען - אונד אינטער זאַלבען פערהעלטנישסען מיסטע דיעזער דער בעשלוס געפאַסט ווערדען, איבער קראַאַציען איינען פאַרטלכען בעלאַגערונגס-צושטאַנד צו פערהענגען, וועגן אללע דיא ערשיינונגס דער אין קראַאַציען געשעענדען עדרע אינגאַרנס אין קאָנשטיטוציאָנעללעס ווענע דורך דיא קאָנשטיטוציאָנעללע צייטל-בעהאַרדע נישט דורכפיהרבאַר איזט — זאַ מיט מאַן פאַרליפיג דיא קאָנשטיטוציאָן בעזייטיגען אונד אינען איינאַהמס-צושטאַנד מיט מיליטער-געוואַלט שאַפען, וועגן דער קאָנשטיטוציאָנעללע באַנוס דיא רעוואָלוציאָן נישט אינטערדריקען קאָנ-נען, אונד ווענן זיך פאַרליפיג אין אונדערער באַנוס נישט טרעפען, דער אין קראַאַציען איך קאָנשטיטוציאָנעללעס ווענע ווייטער רעגירען קאָנענ זאַ מיט מאַן אינע מיליטעריש פעראַנלאַסטיגונג, אינען גע-נעראַל מיט דען גראַפען פאַללמאַכטען אלס קאָ-נינגליכען קאָממיסער נאַך קראַאַציען עגטזענדען, דער דאַרט מיט דער שטרענגסטען מיליטער-מאַכט רעגירט.—

דאַס דיעזער אינגאַרמסצושטאַנד אין קראַאַ-ציען געשאַפפען ווערדען מוסטע, דאַראַן טראָגען דיא רעוואָלוציאָנערען קראַאַטען זעלבער דיא שולד. דיא קאָנשטיטוציאָן צו בעזייטיגען, איזט קיינע זאַכע; עס געשיעהט עבען נור אין זאַלכען יעלטע-גען פעללען, וויא דיא קאָנשטיטוציאָן דורך דיא רע-וואָלוציאָן אונמאַגליך געמאַכט וווערד.

איינע וויעניער אמטליכע דעפעשע פאַם 3-טען סעפטעמבער מעלדעט: הייטע נאַכמיטטאַגס פאַנד פאַן 1 בין דאַלב 3 אוהר אינטער פאַרזיטצונג דער אמטע צו פערבליבען אונד זעלבער דיא ווייטער-אנברינגונג דער העראַבגעריסענען וואַסענ-שלד-דער מיט אינגאַרישער אייפערסוכט איך קאָנשטיטוציאָנעללעס ווענע דורכצופיהרען.

נאַכדעם גראַף פעאַטשעוויטש מיט דיעזעס ענט-געגענגענאַממענען אללערהאַכסטען האַנדשרייבען אין אגראַם איינגעטראַפען, איזט איהם דיא ערסטע איינגעאַללען, דאַס מאַן דיא ווייטער-אַנברינגונג דער העראַבגעריסענען וואַסענ-שלדער אין קראַאַציען איך קאָנשטיטוציאָנעללעס ווענע נור מיט מיליטער-געוואַלט אונד מאַן דיעס נור מיט מיליטער-געוואַלט, דאַס מאַן דיא ווייטער-אַנברינגונג דער העראַבגעריסענען וואַסענ-שלדער אין קראַאַציען איך קאָנשטיטוציאָנעללעס, פערפאַסונגס-מעסיגעס ווענע נישט בעווערקשטעללען אונד מאַן דיעס נור מיט מיליטער-געוואַלט, געוויסערמאַסען דורך איינפיהרונג איינעס קריעגס. אדער בעראַנג-רונגס-צושטאַנדעס, דורכזעטצען קאָנענט. גראַף פעאַטשעוויטש האט אלזאָ דאַס קאָנגליכע שרי-ב